

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20,—, polletno K 10,—, četrtletno K 5,—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80,—. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrt 15 v, osemrtnice, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Priznanje in samo-obsodba.

Gnothi se auton!
Spoznavaj samega sebe!

Na pročelju starogrškega temp-
lja so bile vklesane zlate besede,
ki smo jih zgoraj napisali kot motto
ali geslo našemu današnjemu članku.

Tudi Nemec ima prislavico, da
je spoznanje prvi korak do pobolj-
šanja!

»Slovenec«, glasilo našega viš-
jega pastirja in klerikalne stranke na
Kranjskem je sicer napravil ta prvi
korak s tem, da je napisal za božične
praznike uvodnik: »Božične misli.«

Ker je v tem članku nanizanih
toliko dobrih misli in refleksij, ki v
principu nasprotujejo načelom in tra-
diciji klerikalnega leibžurnala, se
človeku dozdeva, kakor bi bil ome-
njeni članek pravcato »kukavično
lajce!« kajti tako dragocenega pri-
znanja in samoobtožbe še ni bilo ču-
tati po glasilih S. L. S., in nemogoče
ni, da je bil prišel oni spis v list brez
vednosti odgovornega »šefa?«

»Avstrijski javnosti — božič-
nega duha!« — »Besede Te izda-
lajo!« je rekla ženska Petru, zatajiv-
šemu učitelja in mojstra! Tako pra-
vimo tudi mi, da napisane »besede«
izdajajo njihovega očeta. Kajti v
stavkih: »Kadar pa ljudstvo vidi, da
tisti, ki ga (ljudstvo) predstavljajo,
ne žive, ne delajo in ne govorijo tako,
kakor samo (ljudstvo) živi, dela in
govori — se bo obrnilo! (Kam? Ured.)

Vse tukaj izražene misli kažejo
ostentativno, da pisec omenjenega
članka hudo obsoja vse dejanje in
nehanje prvega boritelja in pred-
stavitelja S. L. S., katerega vsi prizna-
vajo v osebi dr. J. Evangelista
Krekla! Da se je ta s svojim pohujš-
ljivim življenjem in proticelibatar-
skim dejanjem hudo pregrešil zoper
dano prisego in s tem zelo škodoval
ugledu klerikalne stranke med našim
dobrim ljudstvom — kdo bi mogel
to taliti?

Člankarju brenči po glavi raz-
merje glasov 31.000 : 50.000 za splo-
šno kurijo; ako pri danih ugodnih
razmerah toliko (bolj imoviti!) vo-
lilce glasuje in protestira proti vla-
dajoči — strahovladi, kaj bi se šele
pripetilo, ako bi bilo duhovščini po
veljavnih zakonih zaukazano, da ne
sme politizirati ne na levi in v spo-
vednici!

Strah ima velike oči! In kakor
starodavna Kasandra se je oglasil
»propheta in patriarha« — ter se očitno
boji, da bi ne ostal njegov opomin
»glas vpijočega v puščavi!«

Člankar piše: »Stranke niso
nepremagljive in ne večne« — torej
sledí priznanje, da bode tudi S. L. S.

premagana in — preneha v dogled-
nem času živeti!

Kar pa pisec trdi o strankah za-
radi sebičnosti, koristnosti, slavo-
hlepija, vladne servilnosti osebne
koristi in političnega oportunitizma —
to vse se vjema popolnoma, ako se
napíše mesto imena »stranke« ime
dr. Ivan Susteršič; kajti toliko ser-
vilizma, sebičnosti in dobičkaželino-
sti dosega ni pokazal na odgovor-
nem mestu stoje — še nobeden
slovenskih politikov!

Mi se iz srca veselimo, da je
škofov list naposled vendar začel
uvedevati, da hodijo voditelji naše
klerikalne stranke po nevarnih in
silno polzkih potih — in če bi imeli
izraziti še neko skromno željo, bi
bila ta, da si voditelja S. L. S. dok-
tor Krek in dr. Susteršič zataknejo
ono ominozno številko 295 »Slo-
venca« za ogledalo in naj se prav
oblikovat pogledata vanjo, kajti tam-
kaj sta oba tako izborna naslikana
in točno zadeta, bolje kakor pri vsa-
kem fotografu! — Spoznavaj sa-
mega sebe!

Slovenska zemlja.

Z NARODNE MEJE.

Mi Slovenci na Štajerskem smo
bili od nekdaj rod, s katerim se je
delalo na vse moč in nemogoče
načine v prid našim narodnim na-
sprotnikom. Vsaka malenkost, ki jo
imamo, je pridobljena z naporom vseh
sil, vsako najmanjšo stvarico tako v
gospodarskem, kot v političnem
ožiru, zavisi pri nas od nestrpnosti
volje nemškega in nemškutarskega
elementa, je uspeh naše vstrajnosti,
nepopustljivosti in uporabi najskraj-
nega političnega orožja. A še takrat,
kadar se nam priznajo drobtinice,
moramo dati kolosalne odkupnine,
tako, da se zamoremo svojih uspe-
hov le z grenkim prisladkom vese-
liti. Leži to v naturi naše štajerske
reprezentance, seveda slovenske, ki
je za vsako malenkost popustljiva
do narodne predaje, mesto, da bi do
konca izvojevala vse ono, kar nam
gre. Kljub temu, da tako drago pla-
čujemo na eni strani »pridobitve«
svojih ljudskih zastopnikov, na dru-
gi pa popustljivost svojih narodnih
nasprotnikov, je prav posebno tem
slednjim še to naše krvavenje pre-
več. Naj se vjema s »principi« kakor
se hoče, eno stoji: da je končno čas,
da se spravimo na delo v svrhu izvo-
jevanja naših gospodarskih ter na-
rodnih teženj. V dosega tega mora-
mo napeti vse sile. Kdo jih izvaja,
je eno. — Kako — šele drugo, a go-
tovo tudi važno. Kdor jih bo hotel
izvojevati, vsak se bo moral poslu-
ževati enakega orožja... Zanimivo
pa je še nekaj: da oni, ki nas vedno
zatirajo, najdejo potrebni pogum, da
vedno in vedno zagotavljajo, da ne
razumejo naše dolžnosti... Kdo nas

sili, da vedno in vedno zopet pose-
zamo po najskrajnem? Na eni strani
kramarstvo naših ljudskih zastopni-
kov, ki so se izučili za pravcato poli-
tične branjeve, na drugi strani pa
šovinizem kulturnih Nemcev. Prvi
naj bi se naučili kot slovenski po-
slanci potrebnega političnega duha v
velikem, drugi pa naj bi prišli sami
po sebi do spoznanja, da treba dati
vsakomur, kar mu gre po božjih in
državljanskih postavah. Nemci so
nas učili, da koder ne gre z dobra,
se lahko — po njihovem lastnem re-
ceptu — dela z grda... Dokler Nem-
ci sami ne bodo uvidevali, da gre
vsakemu svoje, toliko časa bo dru-
godi in na Štajerskem pri klerikalcih
in naprednjakih, nemških kot slo-
venskih, glavno orožje manjšin igra-
lo glavno ulogo; in to orožje zatira-
nih je in ostane obstrukcija...

Z GORENJSKEGA.

Duhovnik preganja ljudi v sme-
ledniški cerkvi. — Dne 26. decembra
1913, na dan sv. Štefana pri jutranji
maši je fajmošter v Smeledniku storil
to, kar smo farani že pričakovali,
znorel je in je zahteval, da morajo
moški, ki imajo navado, da se vedno
pod gankom v cerkvi ustavijo, iti
pred oltar, kjer je po stari navadi
prostor za tercijalke in otroke. Gro-
zil nam je, če pred enim mesecem,
da nas bode prišel sam podit.

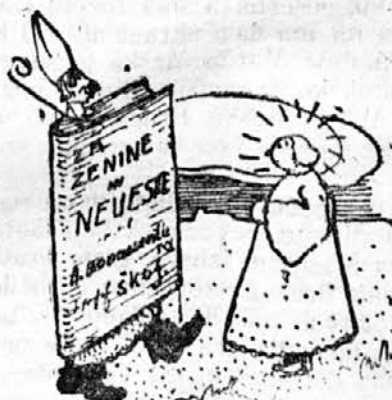
Na sv. Štefana dan med pridigo
prekine svojo »božjo besedo« in za-
hleva, da gredo moški pred oltar
stati, ker se pa moški niso hoteli po-

Ježušek na Kranj- skem.

Ježušek je šel po svetu,
prenočišča je iskal —
in nazadnje je pri kmetu,
v borni hišici zaspal.

Ko se zjutraj je zdanilo,
zopet je odšel naprej —
in povsod tako je bilo,
kakor videl je doslej.

Kar naenkrat sredi ceste,
mož ponosen s knjigo gre,
»Vse za žemine, neveste«
na nji čita se ime.

»Kaj to neseš, mož častiti,
kaj se čita v knjigi tej,

kakšni nauki v nji so skriti,
mi razloži in povej!«

Tako Ježušek poprašaj:
Mož pa mu odgovori:
»To je glavna knjiga naša,
napisali smo jo mi.

V nji ljudi se poučuje,
kako Bog je ustvaril svet,
kak devišstvo se varuje,
in kaj je dolžnost deklet.

Zraven drugi so nauki,
ki jih ne dobiš drugod,
Kaj ne delajo naj čuki,
če gredo na božjo pot.

Po tej knjigi mož in žena,
si dobita sveti raj,
da zakonska poročena,
tu izvesta marsikaj.

Kaj se dela v prvi noči,
kje je grešen dotikljaj,
in kako se omogoči,
izpremenjen položaj.

Mnogo knjig sem preštudiral,
in jih čital vse noči,
kar med tem sem profitiral,
v knjigi tej učim ljudi.

Tudi v svoji spovednici,
zvedel mnogo sem o tem,
vse zapisal po resnici
za nauke sem ljudem.

Zdaj se vsi po tem držijo,
narod se le pomnoži,
knjigo žurniki delijo,
radi čitajo jo vsi.

Ta rudeča je brošura
naš postala evangel —
ona naša je kultura —
a vse drugo sem proklel.«

Ježušek je skoraj plakal,
tacega še slišal ni,
mož pa je naprej korakal,
še ozrl več se ni.

Ježušek po polju hodi,
sneg je krog in krog zaval,
glej tam čudna štorckla brodi,
a na nji fantiček mal!

»Oj fantiček, kam bežita,
kam gre, štorckla, tvoja pot,
ali mene se bojita,
al' ne vesta kam in kod?«

»Midva nič se ne bojiva,
midva sva doma povsod,
danes pa se veseliva,
ker praznujemo svoj god.

Kar brošura je rudeča,
naš postala evangel,
nama cvete dobra sreča,
vsakdo naju je vesel.

Tudi Janez je pozabil,
da ga veže celibat,
k sebi naju je povabil,
da sva šla ga vezovat.

Lepo smo se vezovali,
brez posledic bilo ni,
po vsem svetu to so brali,
kar je bilo le za tri.

Eno leto je minilo,
zdaj obujamo spomin —
mnogo se je spremenilo,
ne brez težkih bolečin.

Novo ustvarili moralo
so na Kranjskem zadnji čas —
štorckla ima dela malo,
glavno delo imam jaz.«

Tako rekel je fantiček,
in se s štorcklo dvignil v zrak,
letel je kot mali piček
na gorenjsko stran legak.

Ježušek je šel čez polje,
krog in krog je ležal sneg,
bil zelo je slabe volje,
in je mislil vsepovprek.

Kar naenkrat, glej fantička
čez ograje vse hiti —
svojeaga podi volička,
Kdo si čuden jezdec ti?«

»Jaz učim tu svojega bik'ca,
skakati čez ojnice —
kjer je kaka lepa pik'ca,
tam pomeriva v srce.

Po morali klerikalni,
je to vse dovoljeno,
v šoli naši je jahalni,
že vse prenapolnjeno.

Zakon nas nič več ne moti,
nam ljubezen le je mar,
proč, kdor nam je kje na poti,
nam denar je glavna stvar.

In naprej sta oddirjala,
skakala čez ojnice —
a po poti pometala,
sta na tla — trobojnice.

LISTEK

M. ZEVAKO:

Sree in meč.

Roman iz francoske zgodovine
(Dajle.)

Ta hip se je ponudil Katarini de
Medičis in Rudžieriju z njunega ok-
na nezasišlan, čudovit in čudežen
pogled... Mlad mož je bil pričečil,
pometaje tolpo z udarci svoje pesti,
s sunki glave in s komolci, podoben
železnemu klinu, okrog katerega se
je delala praznosta... Kakor bi trenil,
je nastal prostor med vrati zapu-
ščene hiše, kamor sta se naslanjali
ženski, in med besno množico, na
čelu katere so divjali zlatar, mesar
in knjigar.

In zdaj je potegnil mladi mož
svoj dolgi in krepki rapir, ki se je za-
svetil kakor plamen in se začel vr-
teti v bliskovitem krogu, prekinja-
jočem se samo od časa do časa s
strašnimi sunki, pred katerimi se je
umikala množica vsa preplašena,
tako da je bil prostor pred ogrože-
nima damama čim dalje večji....

»Renat!« je vzkliknila Katarina
de Medičis, »ta mladi mož mora
umreti, ali pa mora postati moj!«

»Misliš sem že na to!« je odgo-
voril Rudžieri in odhitel.

»Sen Megrin!« je govoril s svo-
je strani vodilovoda Giški, »izvedi

mi, ako moreš, kdo je ta besnež.
Tristo hudičev, kakor merjasec!
Kakšni sunki, kakšni udarci!...«

Ta besnež, kakor se je izrazil
vojvoda Giški, ni bil nihče drugi ka-
kor vitez de Pardajan.

V trenutku, ko je Kruse s svojo
tolpo navalil na nosilnice, je bil za-
pazil, da sedita v njej dve ženski.

Hotel je planiti bliže, a je začu-
til, da ga drži nekdo za roko. Ozrl
se je in videl meščana, ki mu je de-
lil pravkar tako radodarno dobre
nauke.

»Pustite jih!« je vzkliknil ta člo-
vek z nekakšno doktorsko mogoto.
»Pustite narod, naj dela, kar hoče!
Ali ne pomnite besed: Vox populi,
vox Dei!«

»Eh, gospod,« je odgovoril Par-
dajan brez najmanjše nestrpnosti v
glasu, »rekel sem vam že, da ne ra-
zumem angleščine!«

To reki, se je otrešel in planil
naprej kakor oven.

»Pri Baku!« je zaječal dedec,
tipaje si udarjeno čeljust, »ali je to
Herkul v svoji lastni osebi, ali pa jaz
nisem več Ivan Dorat, Johannes
Auratus, največji med vsemi, kar nas
je zdaj pesnikov na Francoskem!«

XIV.

Kraljica Navarska.

Skoraj pol minute je trajal ta
veličastni prizor: človeku se je za-
delo, da vidi skalo, v katero se za-
gania zaman razbrzdano valovje. S

strašnim rjovenjem se je gnetla tol-
pa okrog Pardajana, in Kruse, Pezu
in Kervje so ga obsipali z apokalip-
tičnimi grožnjami...

Pardajan pa, stoječ kakor skala,
s stisnjenimi ustnicami, je vihtel
svojo plamenečo žibulejo brez be-
sede in brez nepotrebnega mahanja.

Toda dolgo ni moglo trajati vse
to.

Polkrog okrog njih se je ožil,
dasi se je prva vrsta izkušala umak-
niti: pritisk množic, ki so silile od
zadaj, je bil tolikšen, da se je Par-
dajan zavedal jasno: zdaj pa zdaj je
po meni...

Naglo kakor blisk se je ozrl na
Ivano Albretovo in njeno tovarišico
ter jima zaklical:

»Pripravita se!«

Ženski sta ga ubogali.

On, krijoč se s svojim dolgim
rapirjem, se je sklonil naprej, držeč
se v ravnotežju na levi nogi, dočim
je začel brčati z desno v črvena
vrata: očividno jih je hotel razbiti.

Že ob prvem udarcu s peto, ki
je odmeval kakor sunek z brunom, je
množica razumela manever, zarjula
besno in poizkusila navaliti na blaze-
neža, ki je hotel rešiti hugenotko.
Par mož se je zgrudil v krvi, in ži-
buleja je opisala takšen žareč krog,
da je nastopil trenutek nepopisnega
nereda.

Ob drugem sunku s peto so
vrata zaječala, in v veži je zazve-
nelo kakor odlomljeno železje.

Ob tretjem sunku so se odprla
na stečaj: ključanica je bila strta.

»Naglo, Alisa!« je dejala Ivana
d'Albret s čudno mirnim glasom.
Stopila je v hišo in spremlje-
valka za njo.

Ljudstvo, ki je videlo, da mu je
žrtve ušla za ta trenutek, je zarjulo
tako divje, da se je zdelo: vsak hip
se mora porušiti stara hiša: Krusé,
Pezú in Kervje so izgubili glavo po-
polnoma in se zamešali med goste in
širno valovje tega človeškega
oceana; tolpa se je zagnala kakor
plaz z vrha gore... toda glej,
vrata so se ji zaprele pred nosom in
napadalci so gazili in teptali drug
drugega, treščeni s silo svojega last-
nega navala ob to novo zapreko...

Kakor hitro je bila kraljica Na-
varska v hiši, je Pardajan prekinil
jekleni krog svoje žibuleje ter zadal
na slepo na desno in na levo tucat
bliskovitih sunkov, katerih sleher-
nega je potrdil krik bolečine. Nato
pa, v neizmerno kratkem hipcu, ko
je množica odnehala v svojem strme-
nju, je planil nazaj, zaloputnil vrata
in se ozrl s plamenečim pogledom...

Hiša je morala biti svoje dni bi-
vališče mizarja ali tesarja, zakaj pr-
vo, kar je zagledal Pardajan, je bila
skladanica hlodov.

Kakor bi trenil, je podprl vitez
vrata s petimi, šestimi takšnimi hlo-
di; zijala so sicer še vedno, a vendar
so tvorila zdaj zapreko, ki je bila do-
volj močna da ustavi napadalce vsaj
par minut.

Prva beseda Ivane d'Albret je
bila:

»Ali ste naše vere, gospod?«

»Eh, madam, jaz sem tiste vere,
ki pravi, da mora človek živeti...
posebno v tem trenutku, ko bi bil
slab kupec, kdor bi plačal za mojo
kožo več od počenega groša.«

Ivana d'Albret se je ozrla z ob-
čudovanjem na tega mladeniča v
raztrgani obleki, z rokami razpara-
nimi od krvavih prask... na Parda-
jana, ki se je smehljaj kljub resnobi
položaja.

»Ako nam je usojeno umreti,« je
povzela kraljica navarska, »vas ho-
čem prej vsaj zahvaliti in vam pove-
dati, da sem spoznala na svojo smr-
tno uro največjega junaka, kar sem
jih videla kdaj!«

»Oh!« je zamrmral Pardajan,
»tako mrtvi pa vendar še mislo: naj-
manj tri minute nam je še živeti —
tega nam ne vzame nihče!... Mol-
čite, lopovi!« je dodal, odgovarjaje
tuljenju množice. »Ali ne morete ma-
lo potrpeti! Saj nas oglušite, ako poj-
de tako dalje!«

Med tem pa ni izgubil niti tre-
notka.

S prvim pogledom je proučil
kraj, kjer so bili. Prostor je bil ogo-
rmen, in vse je pričalo, da je imel tu-
kaj svoje dni tesar svojo delavnico,
Stropa ni bilo. Streha sama je krila
to tesarnico, in to streho je držalo
troje navpičnih, lesenih stebrov, ki
so morali imeti svoje znožje spodal
v kletih, pod tli od sirovih deska.

koriti njegovemu ukazu, začne moške zmerjati s kosmatinci, cigani itd. in je naposled z grozno, da ne bo več brah, zapustil kancel, Moški, nad katerimi se je zgražal, so slutili, da jih bo prišel poditi pred oltar, so mu odprli cerkvena vrata, da je prišel od zadaj nad moške; tam je začel zopet zmerjati moške tako nesramno, da so vsi v cerkvi navzoči gledali in mislili, da je tega Kristusovega namestnika vrag obsedel. Kljub temu ga moške niso hoteli ubogati in so raje zapustili cerkev, samo nekaj kimovcev in žensk je ostalo še notri.

Pa gospod misli, da bode z nami tako počel, kakor so delali duhovniki, na čelu jim papeži in škofje ob času inkvizicije, a se zelo moti, če tako misli.

Vprašamo škofa, kaj poreče on k temu početju, ali ne obžaluje, da nam je izmed 14tih prosilcev za faro poslal tega, ki nam bode vero in upanje v duhovščino pokvaril in ustanovil sovraštvo v fari.

Če se mož ne predrugači, mu povemo lahko danes, da bode na ta način le sam škodo trpel in ustanovil iz Smelednika Rimanje.

Smelednik je znana klerikalna trdnjava, a če bode župnik še kaj dolgo zmerjal mirne ljudi, bodo njemu in cerkvi obrnili hrbet in on naj bere mašo in pridiguje sam sebi.

Obžaluje pa cela fara, da je ta duhovnik izbral božjo hišo za eno navadno zmerjalnico. — V šnopsarijah se pijani ne zmerjajo tako grdo med seboj, kakor zmerja smeledski župnik verne in trezne ljudi v hiši božji.

Možje smo bili pod gankom, kjer je prostor blagoslovljen in spada k cerkvi ravno tako, kakor tisti prostor, kjer stoji oltar; če se je pa žegen na spodnji strani cerkve bolj slabo prijel, naj se pa pod gankom za nežegnano proglasi, ali pa naj faimošter — še enkrat požegna — pa ne s priinki.

Povemo mu, da smo se in se bomo pod gankom ustavljali.

Od nlega pa zahtevamo, da se obnaša proti nam tako, kot se spodobi in se ne pustimo od nlega, ki mu moramo za vsak očenaš plačati, izzi-vati. On je odvisen od nas, ne mi od njega.

Sramu je se pa cela fara — da mora javnost od nas brati take stvari. Župniku pa povemo, da v drugič, če nas pride še enkrat preganjati, lahko kaj stakne. En preganjanje se je izrazil, če bi ga imel en irakel v žledcu, bi bil župnika po tleh pavaljal.

Na sv. Stefana dan župnik ni brah mašo, kakor bi se imela vršiti s petem pri oltarju sv. Stefana, ampak brah je tiho mašo in pri glavnem oltarju.

Smelednik je res srečen. Župnik nas preganja v cerkvi, kaplan pa je hud agitator in ima povsod nos, kjer ga ne bi smel imeti.

Kaplan je začel pogosto zahajati v napredne gostilne in govori se, da za to, ker je on vodiško Johanco fotografiral in ima še mnogo razglednic od Johance. Ker pa verniki ne kupujejo več Johancinih razglednic, hodi kaplan v napredne gostilne, da bi dobil morda kako znanje, da bi tiste razglednice prodal kakemu naprednjaku. Najbolje naredi kaplan, da pošlje razglednice Kreku, da jih on malo preštudira, če je Johanca svetnica ali ne.

Deželni odbor je tudi pri nas zelo krivičen. Nekaj ženski s 4 otroci je poginila vsa živina; ona je prosila podporo, a deželni odbor ji ni dal nič pač pa je dal enemu drugemu 100 K, dasi jih ni potreben tako zelo, kakor ona reva; seveda jih je dobil ta na predlog prejšnjega župnika. Ljudje se čez to pristranost javno zgražajo.

Več smeledskih faranov.

GLAS IZ DOLENJSKE.

Kaj je z ustanovitvijo nove kmečke organizacije?

O ustanovitvi nove, neodvisne kmečke ali ljudske stranke se je v zadnjem času veliko slišalo. Da so za ustanovitev take stranke pogoj podani, to so pokazale zadnje deželnozborske volitve. Da je tudi potrebna, to so razmere po deželi pokazale. Polovica kmečkih volilcev bi bila svoje glasove oddala za klerikalne kandidate, da se volilec ni zagotavljal, da je kandidatura neodvisnih kandidatov temelji na prvi začetek stavbe za novo stranko. In je tudi naravno, da je nova stranka za našo deželo potrebna. Kajti interesi mest in trgov, v katerih naj še nadalje gospoduje obstoječa napredna stranka, so čisto drugačni, kakor interesi okrajev izven mest in trgov. In če bi tudi po naravnih zakonih doslej še ne bili drugačni, so jih za drugačno umetnim potom napravili naši klerikalci. Ideja o ustanovitvi neodvisne stranke ni več nova. Porodila se je pred leti in se je tudi že napravil poskus, to idejo urediti. Bilo bi odveč razpravljati o

vzrokih, zakaj je vse ostalo samo pri poskusu. Ampak na eno pa moramo opozarjati: Naj se ta ideja ne pokopje v grob brezplodnih debat v Ljubljani. Kakor izvem, se je 19. t. m. v Ljubljani vršil prvi tozadevni razgovor. Upalmo, da bo novo leto za nas res novo.

Štajersko.

Pragersko. (Za samostojnost obč. Pragersko.) V nedeljo, dne 21. decembra je bilo v gostilni Razboršek na Pragerskem neko zborovanje, ki naj bi imelo namen, delati propagando, za ločitev Pragerskega od Spod. Poljskave. Govorilo se je zelo mnogo in tudi ozmerjali so se ljudje enkrat prav pošteno. Prvo besedo je imel tovarnar Steinklauber. Med drugim se je zaganjal v obč. upravo, češ, da plačuje Pragersko dve tretjini davka, a ne dobi nazaj prav ničesar, niti za najpotrebnejše stvari ne. O stvari se bomo že še natančneje informirali in tudi povedali svoje mnenje. Zdi pa se nam, da se tu Nemci in v prvi vrsti tovarnar Steinklauber, prav posebno gorko zavzemajo za ločitev v prav prozornim namenom: radi bi dobili Pragersko v svoje grabežljive roke, da bi tem lažje in neovirano pritiskali na občane v svoje ponemčevalne name-nje. Tudi na zborovanju so zasedli vsa mesta predsedstva Nemci, na čemu jim restavrater postaje Tröster, šulvereinski nadučitelj Krek in neki asistent južne železnice. Tudi zborovanje samo, je kazalo po veliki večini samo Steinklauberjeve odvis-nike in par podrepanikov restavraterja Trösterja ter renegate železnice. Zdi se nam, da ne gre tu za blagor občinske uprave Pragersko, marveč za oživiljenje nove nemške postojanke...

Maribor. (Rodbinska drama Bojanac.) Kot smo že javili, je pred dobrimi tremi tedni strojevodja Bojanac iz Studene pri Mariboru, prišedši zvečer domov, našel pri svoji ženi železniškega nisača. Peseka, vsled česar je trikrat ustrelil na svojo ženo in jo tudi precej ranil. Te dni se je Bojanac moral zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Mariboru. Pri-povedoval je nekako sledeče: Znano mi je bilo, da zahaja Pesek v moji nenavzočnosti na dom k moji ženi. Ono nedeljo sem zvedel, da je Pesek prost. Ko sem prišel v službo — Kor-roški kolodvor — sem se javil bol-nim in šel proti domu. Skozi okno sem videl Peseka in mojo ženo, ko sta se objemala. Stopil sem v hišo, a našel sem vrata stanovanja zakle-njena. Ker od znotraj tičeči ključ ni bil zadostno obrnjen, se mi je posre-čilo ga od zunaj z mojim ključem iz-pahiti. Prišel sem v sobo in se vrgel nad oba. Pesek je zbežal. Skočil sem po revolver in trikrat ustrelil na svojo ženo, nakaš sem šel, da se javim orožniku, ki je pa že spal, ali pa bil kje drugje. Naslednjega dne me je dobil in me aretirali. Pesek in moja žena sta tudi seksualno občevala med seboj. — Zagovornik Bolancov je bil odvetnik dr. Franjo Rosina v Mariboru. Bojanac je bil oproščen. Sedaj bo prišel na vrsto Pesek. Upa-ti je, da dobi zaslužen plačilo, koje-mu se je bil že enkrat, lanskega leta, znal spretno izogniti.

Maribor. (Odlikovanje.) Cesar je odlikoval prvega državnega pravdnika v Mariboru g. Viktorja Verderberja z redom železne krone III. reda.

Boštanj. (Premestitev.) Okrajni sodnik in sodniški predstojnik dr. Viktor Pavček je premeščen v Gornji Grad.

Maribor. (Rop?) Hlapec Rudolf Cerovšek je naznanil 27. t. m. poli-cijo, da bil v noči od 26. na 27. t. m. ko je bil v domu, v Nabrežki ulici na-paden dveh huzarjev in oropan gotovih 110 K. Malo prej je pil z obema gostilni Marije Kaizerjeve na Lenukem trgu, pri kateri priliki je huzarjema pokazal tudi denar, ki ga je imel spravljenga v svoji be-ležnici. Ker je prišel mož pri zasli-šanju v protislovja, so ga obdržali v policijskem zaporu.

Maribor. (Zadeva Bojanac.) Kot piše »Maribzgt.« od 27. t. m., je posla-la žena strojevodje Bojanac imeno-vanemu listu daljše pismo, o kate-rem pravi, da ni res, da je bil Pesek omenjeni večer ves čas pri nji. Prišel je šele par trenotkov prej, kot njen mož. Stala sta v veži. Njo je mož pograbil in vlekel skozi dve so-bi, potem pa vzel samokres in štiri-krat ustrelil nanjo, pri čemur jo je trikrat zadel. Mož je že kar skraja ni mogel trpeti, ker mu ni prepuštila posestva. Konečno je dala nani pre-pisati polovico, on pa je zahteval vse, v kar pa ona ni privolila. Za nje-nim možem je lazila tudi neka ter-cijalka. Bojanec je bil baže kar skra-ja sem, že zelo ljubosumen.

Št. Boštanj pri Ormožu. (Divja lovca.) Pred par dnevi je šel lovski nadzornik Jože Petek po svojem po-

slu skozi tamošnja lovišča. Ko stopi iz gozda proti ogrski strani, zapazi pred seboj dva neznana mu divja lovca, ki sta ga očividno spoznala. Še predno ju je Petek spoznal, je že počil proti njemu strel, ki pa je šel mimo. Oba divja lovca sta se na to obrnila in zbežala preko meje na Ogrsko. Petek je poklical orožnika, ki je vzel seboj tudi svojega psa. Pes je sledil divjima lovcema do Kyrali-aka na Ogrskem, koder se mu je pa sled čisto izgubila.

Čvetkovič pri Ormožu. (Mlad tat.) 16letni hlapec Tone Padvec je bil uslužben pri posestniku Gneču. Fant je kljub svoji veliki mladosti že mnogo presedel v zaporih, ponajveč ker je kradel vse, kar mu je prišlo pod prste. Ko je te dni enkrat videl, da se je Gneč odstranil, mu je iz so-be ukradel 120 kron denarja, nato pa pobegnil proti Veliki Nedelji. Gneč je tatvino k sreči kmalu opazil in naznanil orožnikom. Pogon za Padvecem je tudi v reknici imel za-železni uspeh, in prijeli so ga v veli-konedejski okolici, koder se je poti-kal brezposelno. Izročili so ga or-moški sodniji.

Vače.

Vače imajo za svoj grb drevo, ki es razrašča na vse strani. Tudi klerikalizem je tako drevo, zato bo primerno, če klerikalci za Vače tako le izpremene svoj grb.

Zamuše pri Ormožu. (Tatinski parček.) Pred par dnevi je spremlja-la posestnika hčer Marija Meško, posestnika sina Martina Meško proti domu. Martin Meško ga je imel že na vse pretege pod klokokom, tako, da se je pustil od Marije Meško čisto brez volje voditi. Marija Meško je pa prav dobro vedela, da ima Martin Meško pri sebi mnogo denarja. V ne-kem neopaženem trenutku mu je iz-maknila denarnico, v kateri je imel Martin Meško spravljeneh 200 K de-narja, večinoma v bankovcih. Ko je denar imela, se je pod neko ničevno pretvezo odstranila in šla k svojemu ljubčku, posestniku sinu Jožetu Rožmanu ter mu dala ukradenih 200 K v shranitev. Martin Meško je seve-da takoj, ko je opazil tatvino, naz-nanil Marijo Meško. Prijeli so njo in njenega ljubčka ter ju izročili so-dišču.

Kdor hoče kaj veljati, mora pa-zno čitati liste. Seveda, skrbeti mora tudi za primerno izbero. Liste brati, ki nimajo drugega kot samo poročila o prireditvah vaških kaplanov — pa seveda ne velja prav nič. In če po-gledamo »Stražo« in »Sl. Gospodar«, vidimo v njih, da nimata razun povsk in poročil ter naznanil kaplan-skih prireditev in »veselje« čisto ni-česar drugega. Taki listi so za fa-rovške kuharce in njih kurje možga-ne. Pаметen in trezno misleč človek bo pogljal te liste iz svoje hiše. Kdor hoče kaj vedeti in kaj veljati, naj bere napredne liste. Širite napredne li-ste, širite »Dan«, dopisujte in pridobivate vedno več novih naročni-kov!

Dnevni pregled.

Dr. Ignac Žitnik, ravnokar izvo-ljeni deželni poslanec za notranjske kmečke občine je umrl. Dr. Žitnik in Drobnič sta bila za te občine izvo-ljena, a dr. Žitnik je zato, ker je bil zmeren politik in koncilijanten mož, kakor je tudi n. pr. Povše, Drobnič pa zato, ker ga je klerikalni general-štab Notranjcem — usilil. Brez dva-ma se bo vnel na Notranjskem hud boj za izpraznjeni mandat, ker je že pri teh volitvah zmagal posl. Žitnik le vsled splošne priljubljenosti.

Missija in Žitnik. Znano je, da je pok. dr. Žitnika ni maral tedanji ljub-ljanski škof Missija, posebno zato ne, ker je dr. Žitnik vedno narodno ču-til. Zato ga je Missija tudi preganjal in dr. Žitnik je odšel v Rim, kjer je napravil tudi doktorat iz bogoslovja. Seveda je to znano tudi onim pri »Slovenec«, ampak »Slovenec« ne bi bil glasilo klerikalne stranke, ako ne bi — lagal! In zlagal se je »Slove-nec« tudi v nekrologu, ki ga je po-svetil pok. Žitniku, zlagal se je, da

ga je Missija poslal v Rim, da se še bolj poglobi v študije, to pa zato, ker je — kakor pravi »Slovenec« — Missija znal »talente na pravo me-sto postaviti«. Ko bi »Slovenec« vsaj molčal o Missiji — pa ne, kanali-ja mora lagati vedno in pri vsaki pri-liki, tudi povodom smrti moža, ki je bil poštenjak, četudi je bil slučajno klerikalec, ker poštenjaki so v kleri-kalnih vrstah prave bele vrane — in vedno manj jih je. Danes odločujejo v klerikalni stranki sami Šusteršiči, Lampeti, Kreki in Pegani.

Iz deželnega odbora. Za nadalj-ne adaptacije v prisilni delavnici se dovoli, oziroma priporoča deželne-mu odboru nov naknadni kredit 6000 kron, ker prvotno v to svrhu dolo-čeni kredit 20.000 K ni zadostal. Oskrbnina za vzgojevališče se povi-ša za 20 %. — Telefon na Završnici. Sklene se telefonska zveza Bled-Zav-ršnica, ki se izpelje na lastnem daljnovodu in Završnica - Jesenice - Lesce - Radovljica, ki se izpelje na brzojavnih drogovih državne želez-nice, ako se za to izposluje dovolje-nje. Po mnenju referenta bo to priče-tek splošnega gorenjskega telefona.

— »Združni zvezi« dovoli večina za leto 1912 izvršene revizije izredno podporo 4000 K. »Gospodarski zve-zi« pa za razstavno lopo 3500 K. — Občini Moste se dovoli za novo šol-sko poslopje preostanek dotičnega kredita za leto 1913 v znesku 1900 kron. — Dr. Jakobu Silcu, prefektu v Marjanišču se podeli vseučiliška ustanova letnih 1600 K. — Proračun mesta Idrije se vsled pritožbe ka-plana Oswalda in rudniškega erarja proti glasu naprednega deželnega odbornika izdatno pristriže. Zlasti se za prezidavo slavnostne hiše št. 509 upostavljeni kredit 40.000 K zni-ža za 20.000 K, kredit za ceste od 8000 K na 3000 K itd. Tudi se sklne stroga revizija vsega občinskega go-spodarstva.

Avstrijski državni dolgovi. Av-strijski državni dolgovi znašajo se-daj 12.604 milijonov kron in vsako leto zahtevajo 4904 milijonov kron za obresti. Od skupnega zneska pri-pada 5112 milijonov kron na splošni državni dolg in 7107 kron na dežele v državnem zboru zastopane. Na vsacega prebivalca Avstrije pride 413 K državnega dolga na hrbtu, to je vse, kar imaš kot državljan.

Koliko je stal nemško državo poročnik Forstner. Berlinski denar-ni vestni »Plutus« naštevajo, koliko je stal nemško državo znani golobra-dec Forstner, ki je doslej še vedno aktiven pruski lajtnant. Za to, da je ponudil in instruktorski uri voljakom deset mark za vsakega zabodene-ga »upornika« ali Alzačana in za vse, kar je sledilo, so plačali ubogi nem-ški davkoplačevalci naslednje: Dr-žavni zbor je obravnaval Forstner-jevo zadevo dva dni, kar znaša 20.000 mark. Naslednji dan se je pri proračunu tudi razpravljalo o tej stvari, kar stane 10.000 mark. To-zadevna službena pota vojnega mi-nistra in generala Deimlinga k ce-sarju 700 mark in alzaškega kanc-lerja, pota in stanovanje 1500 mark. Prestavitve Forstnerjevega polka iz Saverna je stala 25.000 mark, name-stitev drugega polka v tamošnji kraj 1500 mark. Pot generala Kühna v Savern 500 mark. Pot alzaških funk-cionarjev v Berlin 300 mark. Sodni stroški, ki so doslej nastali, 1000 m. Skupaj je stal nemško državo doslej poročnik Forstner 60.000 mark (72 tisoč kron). T pa še ni vse. Oni, ki so bili aretirani po nedolžnem, tožijo za povrnitev škode, tako, da se bo znesek v državnih računih še znatno zvišal. O velikanski pravni škodi in madežu, ki ga ima nemška država na hrbtu in ki je razmeroma veliko večji od naštetega zneska, berlinski list raje ne piše. Če ima slavna Nemčija še več takih lajtnantov, po-tem si lahko njeni sovražniki gratu-lirajo.

Kje se tiskajo avstrijske voja-ške slike? Po hodnikih vseh av-strijskih vojašnic vidimo slike av-stro - ogrskih vojakov v novih sivih oblekah. Davkoplačevalce avstrijs-ke države bo gotovo zanimalo, če jim povemo, da so vsi ti vojaški »pildki« delani — na Nemškem v Lipskem. Kurioznost je tudi na teh slikah to, da govori besedilo le o nemških in ogrskih regimentih. Na neki sliki stoji: Infanterist eines deutschen Regimts. in na drugi: Korporal eines ungar. Regts. Škoda, da ne poznajo tudi samo menških in madžarskih davkov. O drugih »pild-kih« pa raje molčimo.

Boštanj ob Savi. Poštni urad na Radni se je preselil s 1. decembrom t. l. v Boštanj ob Savi. Ne vemo, s kako pravico nosi še potem izvajajoč samonemški pečat »Radna bei Lich-tenwalde«. Opetovano smo že to po-ročali. Ali bo treba res hrupa vseh korporacij, da se ta nerednost od-pravi? Boštanjci prosimo pošto upravo, da takoj izpremeni poštni pečat in ga nadomesti vsaj z dvoje-zičnim. Radne ni več, pošta na naj-nosi ime: Boštanj ob Savi. Čujemo.

da je napravil občinski odbor tudi že svoje korake.

Iz Sežane. Sežanci! Bliža se Sil-vestrov večer, katerega priredi tkajšnja C. M. ženska podružnica. Vabimo vse, da se gotovo udeležite te naše prireditve in položite mali dar za našo miljeno družbo, katera bide boj proti sovražniku na našem jugu in s tem pokažite, da v Sežani se vedno zavedamo in da ostanemo vedno zvesti Cirilmetodarji. Toraj na Silvestrov večer na svidenje.

Delavsko bralno društvo v Idriji priredi 31. t. m. običajni Silvestrov večer v svojih društvenih prostorih z jako izbranim vzoredom. Po dol-gih letih nastopi zopet močan društveni tamburaški zbor pod vod-stvom gospoda Feriančiča. Tudi pevski zbor bo zapel par lepih pesmi. Društveni odbor skrbi, da se bodo njega člani in prijatelji poslovi-li v prijetni zabavi od tega leta. Zato naj se vsak napreden Idrijčan udeleži tega Silvestrovega večera, ter tako pokaže, da mu napreden delavec ni dober le ob volitvah, temveč da rad poseča tudi njegove prireditve.

Iz krogov železniških postajnih mojstrov. Imenovani že dokaj let prosijo za uvrstitev v skupino B železniških poduradnikov z začetno plačo 1400 K. Žal, da danes brez uspeha. Čut pravičnosti je pri slavni drž. žel. upravi menda že popolnoma izumrl. Boljše upanje je imenovano kategorijo obšlo, ko je železniško ministrstvo pod pritiskom državne zbornice obljubilo, da poduradnike plačilno stopnjo 1300 K odpraviti. Ta ugodnost zadene ponajveč pač po-stajne mojstre in boljše je nekaj kot nič. Toda cela stvar je zopet nekako zaspala. Pač ni čudno, če se polšača postajnih mojstrov vedno večja ne-jevolja, saj za svoje garanje v iz-ključno uradniški službi in ponajveč slaben turnus 16/16 ostanejo v plači vedno zadnji. Lepo in hvaležno delo se nudi s tem gospodu državnemu poslancu dr. Ravniharju, da z go-spodu tovariši zastavi ves svoj vpliv v to, da se obljuba odprave plačilne stopnje K 1300 za poduradnike pre-l kot mogoče izvede. Pregovor pravi, kdor hitro dá, dvakrat dá. Postajni mojstri bi pa potem spoznali, da še vendar ni ves svet nante pozabil. — Eden za večino postajnih mojstrov.

Literarna pratika za leto 1914. (Založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Baumberg v Ljubljani; uredil Milan Pugalj, ilustracije narisal H. Smrekar, napise za mesece zložil O. Zu-pančič, 182 str. (XXX.; cena 5 K.) Na prvih straneh nas pozdravi pri-jazna Župančičeva »Koleda«, zatem je pratika in Golarjev pozdrav. Žu-pančič objavlja »Vihar«, »Ob jeze-ru«, Golar »Junij«, Govekar, frag-ment zgodovinskega romana, Ale-ksandro »Ana«, Funtek »Nekaj o zlatorogu«, Župančič »Na grobu«, Levstik »Okvir brez slike«, Golar: »Svojo ljubezen ovenčal sem«, Ile-šič »Žrtva Milčinskega« Kralj Mat-jaž, Golar prihaja zopet v svoj mi-lje (Čarne tvoje so oči). Podlimbar-ski, pozdravljen pijonar (njegov ro-man izide v Matici) ima Kladivka, Golar »Pesem o devici Peregrini«, Zupan o Maeterlinckovi filozofiji in njenih sledovih pri Ketteju, Aleksan-drov »Zdravstvuj!«, Meškovo »Pis-mo«, Golarjev »Rdeči in beli pete-lin«, Župančič »Gledam«, Mole »Ro-dinove misli o umetnosti«, Maister »Vasovalec«, Glonar »O svetem Hil. Pasjeglavcu«, Golar »Poletje«, Iv. Laht: »Vrag in Dolenci« (Dolenjska povest), Golar: »Deviška«, Pugalj »Grozna in neverjetna zgodba« in prevod Tagoreja »Prišel je«. Lepa je kopica gradiva, ki nam jo nudi ta almanah. Najboljše naše moči so se zbrale, da se pokažejo občinstvu v knjigi, ki naj bi bila zrcalo našega napredka. Kako bo publikacija spre-jeta, ne vemo, toda zasluži vso po-zornost in pazno čitanje. Za prihod-nje leto obljublja založništvo še več. Zdaj je čas, da dokaže naše razum-ništvo svojo željo »po nečem bolj-šem«. Vsaj, če hoče vsakoletnega razgleda, in ne samo mimogredečo pozdrava! Naročajte knjigo, ki je ena najlepših slovenskih publikacij!

Kocianov ljudski koncert v Pra-gi. Prihodno soboto bo koncertal češki virtuos Kocian v praškem Ru-dolfinu. Izvajal bo Dvořakov kon-cert a-moll, več Bachovih sonat, svojo »Himno mladoletja«, Chopinov »Nocturno« in Paganinijev »Ples ča-rodejk«. Tako skrbijo češki velikani, da ima tudi delavstvo za majhen de-nar velik užitek.

Ogenj. Na Sveti večer je izbruh-nil ogenj v gospodarskem poslopu župnišča v Preserju pri Ljubljani. Ogenj so povzročili najbrže otroci, ki so hodili k polnočni maši in so mimogrede metali vžigalice okrog poslopja. Na mesto nesreče sta pri-hiteli požarni brambi iz Preserja in iz Podpeči, ki sta gasili ogenj vso noč. Škoda je znatna.

Požar. Te dni je začelo goreti na Cirkniku pri Veliki Dolini pri po-sestniku Martinu Galiču. Imenova-nemu posestniku, ki je že drugi po-

gorel, je uničil ogenj gospodarsko poslopje. Zavarovan je bila samo za 300 kron.

Lopovi. Pred kratkim so doslej neznani storilci polomili in prežagali posestnikoma Jurci in Klemencu iz Gorenjaka pri Postojni sedemindvajset mladih, sadnih dreves.

Grazne posledice zmede. Pri neki slavnosti v Calomutu (Michigan), ki se je priredila v korist stavkajočim delavcem v takozvanih medenih jamah, je kriknil neki mož »gori«. Nastala je panika. Med ljudmi, ki so drveli proti izhodu, je nastal na hodniku boj. Osemdeset oseb, med katerimi je bilo največ otrok, ki so zaprli izhod, je bilo zmečkanih.

Ljubljana.

Moščani silijo v Ljubljano. Prejšnje čase so klerikalci vedno strašili Moščane, da jih bodo Ljubljanci požrli. Zato so se Moščani grozno bali, da bi se Moste ne združile z Ljubljano. Zdaj pa je naenkrat nastal preobrat. V zadnji seji je moščanski občinski svet sklenil, da naj se Moste združijo z Ljubljano. Ker se to ni moglo zgoditi iz političnih ozirov, kajti Moste so klerikalne, Ljubljana je napredna — se je zgodilo iz gospodarskih ozirov. Moščanski klerikalci so napravili toliko dolgogov, da se ne upajo sami rešiti.

Bomo videli, kaj storijo naši klerikalci, ki se v »Slovenca« tako ležijo radi hospitalitanekega nemškega profesorja s Koroškega na II. državni gimnaziji. Namen te hospitalitacije je namreč ta, da se dotični profesor nauči lomiti za silo slovenščino, potem bi pa poučeval na kakšni koroški srednji gimnaziji slovenščino in tako bi bili s časom potisnjeni s koroških srednjih šol tudi poslednji slovenski profesorji. Seveda je to velika lumparija, ta nemški načrt, ali mi nič preveč ne verujemo, da bi naši klerikalci, čeprav se dela »Slovenec« grozno hudega, kaj storiti za našo narodno stvar. Saj vidimo, kako nazadujemo na vseh koncih in krajih, od kar naš zastopajo v zakonodajnih zastopih skoraj izključno samo klerikalci, katerih voditelji Šusteršič ne dela na Dunaju drugega kot to, da se klanja raznim ekscelencam in jim prodaja naše narodne postulate, samo, da ima proste roke proti naprednjakom na Kraškem.

Iz Most. Pred nedavnim časom je umrla v vaši Moste stara mlekarica po jako mučni in hudi bolezn. Ljudem je pripovedovala, da ona trpi in dela pokoro le vsled tega, ker je mešala vodo z mlekom in tako čorbo prodajala za drag denar v Ljubljano. Naredila je pri tem lep dobiček in ko je napravila na ta način lepo premoženje, ni mogla to svoje premoženje tako lahko zapustiti. Pravila je dalje, da so Ljubljanci brezverci in da nje je dobra vsaka čorba, tudi voda vmešana v mleko. Tako je prodala veliko vode med mlekom za drag denar. Bila je pobožna Marijina devica, kakor jih je v Mostah več, hodila pridno v cerkev in pogostokrat k spovedi. Ali tega greha se ni spovedala, bala se je, da bi se to ne zvedelo, vsled tega je fa greh vsakokrat zamočala. Ko jo je hudobec (tako pravijo) na smrtni postelji trgal, je obljubila darovati večje svote za maše in tudi darovala večjo svoto za čukarski teater v Mostah. Kakor hitro je izvršila to opazko, je dobila odpustek za celo svoje življenje. Ali ji je dal ta dolgi odpustek Orazem, se ne ve. Znano je, da je dobila več vnetih posumnovalk. Moščanske mlekarice so večnoma Marijine device in tudi njene kolegije iz D. M. Polja so strastno vnete za čukarijo. Brez dvoma bo čukarski teater v Mostah dobro vspeval. Sklenile so, da bodo ves denar, ki ga dobijo za vodo, prodano v mleku, darovale v ta namen. Tako bo čukarski dom v Mostah sezidan iz denarjev, ki ga je omenila stara mlekarica brezvercev. Tržnemu nadzorstvu v Ljubljani svetujemo, da preišče večkrat vsebinu te čorbe in na ta način olajša trpljenje ob zadnji uri in skrajša pot v nebesa. Tistim pa, ki zaslužijo, da se jim podeli kak odpustek za par dni, se iz dobroščrnosti tudi stori. Ljubljanci bodo za tako delo zelo hvaležni.

Zelena jama. Moščanski klerikalci so pa res povsod premeteni ljudje. Ko so bile zadnje občinske volitve je poslal Orazem par delavcev, da so razkopavali po ulicah v Zelenu jami. Namen je bil samo ta: pridobiti volilce. A kakor hitro so pa volitve minule, so izginili tudi delavci. Ko so bile zadnjič volitve v deželni zbor, je zopet Orazem videl potrebo in zopet so prišli delavci s krampi in lopatami, na čelu jim Orazem in njegov II. adjutant Podobnik. Orazmov I. adjutant Ivan Mavsar se niti ne upa prikazati se v Zelenu jama. Tako so začeli krpiti neko jama, kamor naj bi se iztekala voda v nalivu na sredi ulice. Delali so toliko časa,

dokler so bile volitve. Skopali so jamo globoko do 5 m. Med tem časom je imel Orazem priliko, da je prišel večkrat v Zelenu jama agitirat. Ker ga pa v Zelenu jami predobro poznamo, mu ni hotel nihče razen par častilakomnih brezzačainežev verjeti. Misli je, da bo za malo ceno pridobil Zelenu jama. Ko se mu to ni posrečilo, je v svoji jezi žugal, da bodo tudi brez Zelene jame zmagali. Ko je videl, da nič ne opravi, je delo pri jami ustavil takoj prvi dan po volitvah. Pustil je odprto jamo globoko še do 4 m in široko 2 m. Po vrhu jame je položil nekaj starih trmelnih plohov prav na redko. Za nesrečo, ki se lahko vsak čas pripeti na tem mestu, bo odgovoren Orazem. Nam se le čudno zdi, da moščanska policija, ki drugače vidi vsako stvar, tega ne vidi. Ja, ja, gospod Orazem, tako po ceni ne bodeš prišel več na tvoj tako ljubljani županski stolec, ker tistim ljudem, kateri so se ob volitvah takorekoč klerikalcem prodali, ne verjame niti najbolj zabiti človek. Imamo pa še vendar nekaj takih redko sejanih ljudi, ki drvijo čez drn in strn za Orazmom.

Ti ljudje delajo še samo zgago, ne pridejo pa nikjer v poštev. Mišvelj Miha, mizar (v Zelenu jami mu pravijo ta lisast tišlar) je sicer hud klerikalec, nima pa prav nobenega nastopa. Ravno tako je s Smoletom in Stojanom. Ti možakarji so le vsled častilakomnosti še občinski odborniki, ki so pa prave marionete brez vsakega moškega nastopa, torej brez vsakega pomena. Naša naloga bo, da pazimo na vsako gibanje nasprotnika in mu zastavimo pot in njegove umazane namene preprečimo.

Nesrečni sv. trije kralji. Kmalu bo prišel čas, ko bodo slovenski gospodarji hodili s kadišom v roki med svojimi poslopi, piščiči začetnice sv. treh kraljev. Tudi Kranjska je tako srečno oblagodarjena, da ima svoje tri modrijane, a ne iz jutrovnih dežel; vsi trije imajo začetno črko »š«; — kdo so ti in kateri izmed teh trek je najbolj črn??!

Ipavčeva koncerta »Glasbene Matice« v dnevi 5. in 6. januarja 1914 bosta po nekaj krasno uspelem Gallusovem koncertu »Glasb. Matice« prva slovenska zgodovinska koncerta. V svojih bogatih, zgodovinsko zanimivih sporednih nudi bodeta krasen pogled in pregled v razvoj slovenske pesmi in glasbe za več kakor pol stoletja nazaj. Najstarejša, nad 65 let stara skladba, ki se bo v teh koncertih izvajala, je bila še pred letom 1848, zložena, to je pesem »Za slovo«, ki jo je zložil najstarejši brat naših skladateljev v mladi dobi 34 let, leta 1849. umrl, velenadarjeni dr. Alojzij Ipavc. Pel bo to pesem na II. koncertu g. Josip Rijavec. Benjamin in Gustav Ipavc sta za več kot pol stoletja glavna reprezentanta slovenskega petja in glasbe. Značaj, izraz, milina, lepota, jasnost, globok v srce segajoč čut in zdrave forme njihovih skladb so pristno — slovenski narodni. O Ipavčevih skladbah se mora reči: to je naše — slovensko — narodno — zdravo — za nas klasično. Benjamin je prvi klasik slovenske glasbe, v pesmi »slovenski Schubert«; Gustav pa najpriljubljenejši ljudski skladatelj slovenski. Oba neumrljiva ljubljena slovenskega naroda. Lahko se reče: kar je Prešeren naša poezija, to sta brata Ipavc slovenski glasbi. Udarila sta ob začetku kulturnega gibanja slovenskega na pravo struno in ta struna odmeva v srcu vsakega Slovenca. — Pevski zbor »Glasb. Matice« bo v koncertih izvajal 8 moških in 6 mešanih zborov. Moški zbor zapoje pri prvem nastopu 6 najstarejših pesmi, tri zbere iz prve mladeniške dobe Benjaminove: 40 let staro »Brezi jadra« (zložena 1873) 50 let staro »Vojaška« (iz 1863) in 62 let staro, večno lepo skladbo »Domovina« (Bodi zdrava domovina, katero je 23letni Benjamin zložil leta 1852.), dalje tri zbere iz srednje dobe Gustavove: 29 let staro, priljubljeno pesem »V mraku« (1885), 32 let staro »Slovenec sem« (1882) in 40 let staro, večno lepo »Danica« (1873). To so skladbe, katerih vsaka ima svojo zgodovino v probuji Slovencev.

Naše barje. G. inž. T. je pred kratkim spisal članek, v katerem s strokovnjaške strani dokazuje, da je svet na ljubljanskem barju ugoden za kultiviranje, in da bi se dala po izpolnjenih predpogojih na tem svetu pridelavati tudi sladkorna pesa. Naj bi merodajni krogi zavzeli se zdaj tudi za ta doslej zapuščen in zanemaren svet, za katerega se že nekaj let sem briga poljedelsko ministristvo. Agrarci na delo! Zboljšanje cest po barju, zgradba mostu, ugodna zveza z mestom, to so pred vsem naloge, ki naj bi jih izvršili mestna občina in dežela, zatem pa naj se prične tudi s kultiviranjem barjanskega polja in travnikov. S tem se bo dosegla praktična stran osuševanja in počasi obrestovali milijoni, ki so se za to akcijo izdali. Po inicijativi g. Koslerja ml. so se merodajni krogi začeli zavzemati za

komunikacijo, za kultiviranje se bo do brezdvomno — tudil!

Vreme. Dobili smo po dežju zopet hlebo odedjo. Vremenski ključ v Mohorjevem koledarju je napovedal po mlaju (27. dec.) oblačno, mraz in sneg in res smo dobili sneg po dežju in burji. Včeraj se skoraj cel dan snežilo.

Zadnje vremenske razmere. Po lepem mirnem božiču je prišel deževni dan — za njim pa sneg. Po višjih krajih je že v nedeljo snežilo. Tako je n. pr. avtomobil zveze Ljubljana — Celje imel v nedeljo dopoldne dve uri zamude — zvečer pa sploh ni prišel v Ljubljano, ker je baje običal neke onstran trojanskih klancev. Včeraj je na več krajih na debelo snežilo.

Koledar Slovenskega Ilustrovanega Tednika za leto 1914 je izšel pravkar v elegantnem formatu in s prav bogato vsebino. Meseci so označeni s slovenskim, hrvatskim in češkim imenom ter imajo poleg označeb glede luninih izprememb in nebeških znamenj tudi še prostora za vsakomesečne zapise in datume deželnih patronov. Nato slede natančno sestavljene a) poštne določbe, b) kolkovne lestvice, c) tabela za osebno dohodnino, d) proračunjevalne tabele denarnih vrednosti, e) tabele za obresti, e) jako obširna notarska tarifa glede pristojbin in poslovnega honorarja. Iz lepovernega dela navajamo: razne pesmi Manice Komarove, Starogorskega: Slike z balkanskega bojišča a) Vojna pošta b) Pogreb na Carevem vrhu, c) Preko Odrina in d) Najstrašnejši dan. Te slike in noveletne bodo vsakogar ne le živo zanimala, nego tudi globoko pretresle. Naš priljubljeni novelist Milan Pugelj je priobčil prav efektivno in psihološko vrlo posrečeno črtico »Straža«, Manica Komarova mično boženo sliko »Gloria in excelsis Deo«, Ivan Albrecht pa troje povest »Večerja«, »Slovo« in »V bridkosti«. Posebno bodo zanimali Ferda Plešič in lepoverni obliki podani »Spomini in povesti s Koroške«. Tudi F. S. Segulova kitajska pravljica »Trije učenci« je prav aptarna, nov svet pa nam odkriva Gorjanov spis »Življenja na meji« proti Italiji. Ilustrativni del prinaša spomine na razne dogodke v letu 1913 in končno oglašje mnogih dobrih tvrdk. Naročniki »Sloven. Ilustrovanega Tednika« so dobili ta lepi narodni koledar brezplačno in poštne prosto; za nenaročnike pa stane 1 K in 20 h za poštino.

Pet dolarjev za družini koledar je poslal g. L. Česnik iz Goldfielda, Colo., Sev. Amerika. Ko je bil zadnjič v Ljubljani, obdaril je družbo, a ni je pozabil v Ameriki. Iskrena mu hvala!

Užigalice na korist družbe sv. Cirila in Metoda so vrgle celih 8399 kron 20 vin. v obrambne in prosvetne namene našega naroda. Ali treba še obširnejših priporočil? Vsak Slovenec naj uporablja le te užigalice!

Bivšega policijskega nadzorika Jurko Javernika so preteklo soboto aretirali na njegovem stanovanju.

Levo roko si je zlomila. Mestna uboga Jožeta Jeromen, 77 let stara ženica je padla te dni zjutraj pred stolno cerkvijo, ko je šla k maši, na drsalici, ki so jo napravili otroci in si je zlomila levo roko. Takih drsalic napravijo otroci vse polno po mestu, tako da je človek v vedni nevarnosti da pade in da si zlomi roko ali nogo. Paglavcem bo treba naviti ušesa.

Brat sunil sestro z vilicami v koleno. Poljsko dñinarico Habjan Marijo iz Most št. 34. je te dni njen brat Avgust med prepriom sunil z vilicami v levo koleno in ji ga predril v sklepu.

Spodrsnil, padel in si zlomil nogo. 68letni J. Bežal iz Spodnje Šiške 20 je te dni spodrsnil in padel tako nesrečno na tla, da si je zlomil desno nogo v kolenu. Prepelati so ga morali v deželno bolnico.

Čreva v hlačah je prinesel te dni v tukajšnje bolnico Ignacij Rihar. Tja mu jih je spravil Pipanov Jožef.

Fantje soldati so se stepli. Ono noč so se začeli prepirati v neki gostilni na Sv. Petra nasipu vojak 27. in 17. pešpolka. Prepiru je sledil pošten pretep in pretepu več telesnih poškodb na obeh straneh. Policija je hotela fante pomiriti, pa je bilo vse zastoj, zakaj pretep je bil pretemeljit. Prišla je iz bližnje vojašnice vojaška patrulja in je aretirala dva vojaka. Potem je bil mir.

Na poti v cerkev jo zadel mrtvoud. 80letno mestno ubogo Alvizijo Trošt je pretekli petek v Zvezdi zadel mrtvoud, ko je šla starka v cerkev. Naslednji dan je umrla.

Ta se pa ne bo več drsal. Pisarjev sin, 13letni Ivan Lenart iz Bohoričeve ulice se je pretekli petek drsal. Nenadoma je padel in si pri padcu zlomil desno nogo.

Sokol Vič priredi Silvestrov večer v gostilni g. Travna. Utišno vabimo še enkrat vse napredne Vičane in prijatelje Sokola, da se udeležijo te prireditve, ki bo vseskozi zabavna in kratkočasna. Vprizorila se

bo vlezabavna trodejanka: »Nebesa na zemlji«, posamezne pavze bo izpolnila godba na klavir, tako, da bo duševni užitek vsestranski. O polnoči se vrši slovo od starega leta — krasna alegorija, potem pa ples za poskočno mladino in tudi za »stare«, če bo koga kaj zasrbelo na podplatih. — Na zdar!

Veselico, katero priredi društvo nižjih mestnih uslužbencev dne 5. januarja, bo vsekakor jako zanimiva, ker občinstvo jako pridno kupuje vstopnice od članov, kateri jih imajo na razpolago in jih tudi pridno razvečavajo.

Vladarica Nila. O tem orjaškem filmu piše »Neues Wiener Journal« med drugim tudi: »Vsaka posamezna slika je umetniško inscenirana, posebno v uprizoritvi velike množine ljudstva je tvornica Čines nedosežna, kar je dokazala že v filmu »Quvo vadis?« Nbroj ljudstva se je potrebovalo uprizoriti življenje po rimskih cestah, razkošen čar na dvoru Ptolomejev in slednjič »armada Rimljanov«, ki bi morala podvreči ves Egipt. Prehod Nila je največje delo, kar ga je dosedaj uprizorila kinematografija. V pesniškem duhu so sestavljene vse slike in koncem predstave izbruhnilo je živahno ploskanje gledalcev. — Vladarica Nila predvajala se bo od 3. do 8. januarja v tukajšnjem Kino Idealu. — Danes v torek velik večer smeha, tri krasne veselice: »Radosti rezervnih vaj.« — »Maks pri klavirju.« — »Morice in zamorski kralji.« — Pridite in smejali se bodele do solz.

Trst.

Slovensko gledališče v Trstu. 1. januarja se ponovi popoldne ob 3 in pol kot kronska predstava efektivni Verhejev igrokaz »Na pustem otoku«. Vsi sedeži po 1 K, vsa stojišča po 50 v. Zvečer se igra prvič na našem odru fina in duhovita veseloigra »Velemestni zrak« od znanih pisateljev Blumental in Kadelburg. Predstava se vrši izven abonementa. Za nedeljo 4. januarja se pripravlja opereta »Gejša«. Predstava se vrši v abonementu.

Vojaške oblasti in Slovenec. Pred nekaj dnevi je praška »Union« priobčila več člankov o krivičnem postopanju vojaških oblasti napram moštvu češke narodnosti. — Kakor s češkim moštvom, tako in še slabše se godi slovenskim fantom. Ne manika slučajev, ko se zasramuje njihova narodnost, čeprav so Slovenci priznani najboljši vojaki, ki so Avstrijo marsikdaj že rešili. — Občevalni jezik je samo nemški, vendar zakaj imajo n. pr. Italijani prednost, da je takozvani »Urlaubschein« tudi v laškem jeziku sestavljen? Ali so se mogoče Italijani v raznih bitkah tako odlikovali...? Ako morajo biti tiskovine za Lahe dvojezične, zakaj ne bi bile tudi za Slovence? — Kakor se vidi, nas oblast pozna samo takrat, kadar je treba biti »Kanonenfutter«. Koliko se na nas ozirajo in upoštevalo, se razvidi iz nastopnega. V tržaški bolnici so nekega bolnega rekruta označili zdravniku kot Slovenca; »Slovenisch soll ich lernen... fir eine Millionvolk... ha!« so bile junaške besede tega »korajžnega možička. Tu je tudi bogato polje za delavne poslance!

Plesni venček C. M. podružnice v Nabrežini. C. M. podružnica v Nabrežini priredi v soboto, dne 3. prosinca 1914 v lokalih nabrežinske južno železniške restavracije plesni venček z raznovrstno drugo zabavo. Zveze vlakov iz Trsta, Gorice, Divače in obratno so jako ugodne. K tej narodni prireditvi vabi narodno zavedno občinstvo h gotovo mnogoštevilnemu posetu odbor.

Kralj ozračja — Pégoud.

Praga, 28. dec.

Te dni smo imeli Pražani krasno in nenavadno, senzacionalno predstavo. Planjava na Letni je bila natlačena praškega prebivalstva in češkega naroda, ki je iz vseh krajev prihitel v Prago, da vidi čudež, kajti to, kar izvaja francoski letalec Pégoud v ozračju, to je pravi čudež. Pégoud je človek, ki je premagal vse dvome o varnosti in možnosti letanja ob vsakem vetru in vsakem vremenu. In kdor do včeraj ni verjel, kaj vse premore človeška sila in volja, je včeraj spoznal neomejenost volje, utrije z delom.

Vihar.

Že par dni je razsajal vihar in na dan, ko je bil odločen Pégoudov let, je vihar še prav posebno razsajal, tako, da nihče ni mogel misliti, da bo Pégoud letal.

Celo med strokovnjaki jih je bilo malo, ki so mislili, da bo mogel letati. Letati s strojem v tako razburkanem ozračju, kakor je bilo ta dan

nad Prago, to bi pomenilo že skrajno neverjetno predrznost.

Ko je na občinstvo videlo, kako mirno nadzoruje Pégoud delo svojih mehanikov, ki so mu sestavljali stroj — so se začeli bati za genialnega letalca. Pozivljali in prosili so ga, da naj let odloži, toda vedno tako prijazen in dobrohotni mož je te prošnje rezko odbil. On ne pozna strahu, in ne nevarnosti, on, da ve, kaj sme in kaj more stroju zaupati.

Pégoud se dvigne.

Stroj je bil dogotovljen, vse je bilo pripravljeno. Aeroplan so privlekli iz hangara in letala pirtidli z jermeni ter spustili vrtalko. Vetr je naraščal — aeroplan s Pégoudom se je kljub temu vzdigoval. Na tleh se je slišalo delo 50 HP motora, ki si je ped za pedo rezal pot naprej v ozračje, ki je bilo ta dan, kakor bi se bilo zaklelo.

Čudoviti leti.

Tu je pa naenkrat začel slavni letalec s svojimi nepopisnimi leti in umetnostmi. Letal je z glavo navzdol, letal po strani, delal kroge z glavo navzdol, znak nazaj, z glavo navzgor v prvotno lego. In ta krog je imel premer le nekaj metrov.

S kakšno sigurnostjo obvlada Pégoud stroj, bo jasno iz tega, da je pri teh vrstolomnih letih, z eno roko vodil stroj, z drugo pozdravljial občinstvo.

Kralj ozračja.

Prisotni ruski aviatik Havarosov, ki je celi teden čakal na Pégouda, je vzklilnil: Pégoud je kralj ozračja.

Ko je priletel Pégoud zopet nazaj med zemljane — s svojim letalom ni bil zadovoljen: od 7 cilindrov so mu delali le 4. To napako je Pégoud spoznal takoj, toda ker je prisotnim obljubil, da bo letal, zato je letal.

Hladnokrvni odgovor.

»Kaj, če bi motor prenehal delati, ali če bi se novi stroj pokvaril?« Pégoud je odgovoril: »Pri hladnokrvnosti se more letalec v vsakem položaju rešiti. Pri ustavitvi motorja obrnem stroj na eno perut in s plezaločim letom bi pristal. V ozračju sem vedno varnejši, kot na zemlji.«

In vse te besede in trditve izgovarja Pégoud brez poze in brez prevzetnosti, lepo ponižno in vsakdanje. Njegova natura je prilazna in ne pozna domišljavosti. — a.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

PARLAMENT.

Dunaj, 29. decembra. V parlamentu je dolgočasno, kot je bilo dosedaj; Rusini poskušajo z obstrukcijo, toda vse skupaj je brez pomena, ker vlada bo vporabila § 14., da uveljavi mali finančni načrt in proračunski provizorij.

HRVATSKI SABOR.

Zagreb, 29. decembra. Seja, ki jo je sklical drugi najstarejši član hrvatskega sabora, Tuškan, za v soboto ob 6. zvečer, je trajala do četrta na 4. jutraj. Za predsednika je bil izvoljen Bogdan Medaković (Srb) za namestnika Pero Magdić in Edo Lukinić (Hrvat); vsi trije so člani koaliciije. Za zapisničarje so izvoljeni od koaliciije Stefan Cokić, Jovič, Wilder in Ivan Zatluka (Frank).

Dokler so se vršile volitve so opozicijske delali kravale.

PASIČ OZNAČUJE POLOŽAJ SRBIJE ZA KRITIČEN.

Dunaj, 29. decembra. Ministrski predsednik Pašić bo obdržal predsestvo; ne bo zapustil krmila države, ker je položaj sedaj precej kritičen.

ANGLEŠKI PREDLOG GLEDE EGEJSKIH OTOKOV NI SPREJET.

Pariz, 29. decembra. »Temps« poroča, da se je odgovor trozveza na angleški predlog v albanskem izprašanju in v vprašanju Egejskih otokov zakasnila zato, ker se pripravlja nota, s katero se predlog odklanja. Trozveza bi dovolila edino to, da ostane grško vojskovanje do januarja v Albaniji, drugače se predlog zavrne.

Kakor vse kaže mednarodnih napetosti ne bo konec.

ZADNJE VESTI.

Gosposka zbornica deluje (proti ljudski zbornici).

Dunaj, 29. decembra. Danes ni prišlo v parlamentu do nobene posebnosti; tudi ne do odločitve. Rusini so v začetku seje pričeli z obstrukcijo pri obravnavanju zakona

Kino-Ideal. Soboto dne 3. do četrтка dne 7. januarja 1914

„Vladarica Nila“

ob 3., 5., 7., 9., v nedeljo ob 10¹/₂. Mladini dostopno. Zvišane cene. Pred tem „V zastopstvu“, veselo-igra, dva dela.

po izreku strokovnjakov največje umetniško delo kinematografije, ki se je dosedaj videlo 15.000 sodelujočih, 5 delov, 2 uri predvajanja. Predstave ob 3., 5., 7., 9., v nedeljo ob 10¹/₂. Mladini dostopno. Zvišane cene. Pred tem „V zastopstvu“, veselo-igra, dva dela.

o predokazili. K besedi se je pri-
glasilo 18 govornikov. Osmim je
predsednik vzel med govorom be-
sedu.

Ko se je pa v poznih urah raz-
neslo, da je gosposka zbornica fi-
nančni načrt poslala parlamentu v še
enkratno obravnavanje, so Rusini
prenehali z obstrukcijo, ker se bo fi-
nančni načrt itak še enkrat moral v
parlamentu obdelovati.

Vsled tega so se raznesle vesti,
da bo parlament že danes odgo-
den. Toda odločitev še ni prišla. O usodi
parlamenta se odloči jutri.

Če tudi bi Rusini prenehali z
obstrukcijo — tedaj bi pa začeli z njo
češki radikali (narod. soc.) ter
agrarci.

MEZDNO GIBANJE.

Lvov, 29. decembra. Tiskarne
so danes prenehale z delom. Dnev-
niki so prenehali. Pet dnevnikov iz-
haja skupno na 4 straneh.

KRIZA V SRBIJI.

Belgrad, 29. decembra. Zatrju-
je se, da vstrajajo ministrski pre-
sednik Pašić, Protić in Paču pri de-
misiji.

Kabinet bo pa tudi sedaj sestav-
ljen s samimi staroradikalci.

MALOKORISTEN ŠPORT.

Belgrad, 29. decembra. Mlado-
radikalci so imeli sestanek, kjer so
sprejeli resolucijo, v kateri obsolajo
srbsko vladu radi neodločnosti v
balkanskih krizah in radi slabe
uprave v novih krajih.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Vse prijatelje plesa se uljudno
vabi na velik ples, ki se vrši na Sil-
vestrov večer pri Anžoku v Spodnji
Šiški. Vstopnina prosta. 1345-2

Delavnica za popravila mufov
in žagarjevih čepic. Ljubljana, Stari
trg. 32.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja
povodom smrti in bolezni naše iskre-
noljubljene hčerke, oziroma sestrice
gospodične

Hedvike Singer

se vsem dragim sorodnikom in pri-
jateljem priščno zahvaljujemo.
Posebno zahvalo pa izrekamo za
mnogobrojno častito spremstvo drage
pokojnice k večnemu počitku ter
vsem darovalcem prekrasnega cvetja.

Ljubljana, 29. decembra 1913.

Zalujoči ostali.

Laška kuhinja

v Ljubljani

Od danes naprej se dobe vsak dan
sveže morske ribe
in najboljšo vino Teran iz de-
želne kleti Parenco.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ul. 6
priporoča posetnice, kuverte, ra-
čune, trgovska pisma itd. itd.

Žganjarna

F. Pečenko

se je zopet odprla
v ulici Scala Belvedere št. 1
(prihod iz ulice Miramar).

Priporoča se svojim starim obisko-
valcem in obenem cenj. občinstvu.

Razveselite Vašo so-
progo, Vašo hčer, Vašo
nevesto z najlepšim
božičnim darilom iz-
virnega

„Singer-jevega“
šivalnega stroja.

Dobi se samo s tem
izveskom in po upra-
vičenih naših zastop-

nikih Ljubljana, Sv. Petra cesta 4, Kranj,
Glavni trg 119, Novomesto lekarna Berg-
man, Kočevje, Glavni trg 79.

Prenočišče, gostilna, buffet

Hinko Kosič

Trst, ul. Carradori št. 15

Srečnonovoleto

voščim vsem cenjenim
gostom, prijateljem in
sovražnikom, znancem
in neznancem, daljnim
in bližnjim. Vino in pivo
pivcem in vsakovrstnim
jedcem, na Silvestrov
večer na izbiro. Ker ot-
vorjeno bode, dokler pe-
telin ne zapoje. Zabave
bode dovolj. Za obilen
obisk se priporoča.

Hinko Kosič.

„BALKAN“

Trgovska, spedijska in komisijska del. družba

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33 — Telefon št. 100.

(Centrala: TRST)

mednarodna spedijska, spedijske in zavarovanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti.
Prosta skladišča za redni užitini podvrženo blago. Najmodernejše opremljeno podjetje za
selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani z patentiranimi pohištve-
nimi vozi. Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotacije itd.
Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozniških listov: „Dalmatije“ delniške
parobrodne družbe v Trstu, brzovozne proge Trst-Benetke in obratno ter Trst-Ancona paro-
brodne družbe D. Tripcevih & Co, Trst Avstrijskega Lloyd Cunard-Line za I. in II. razred.
Naročila sprejema tudi blagovni oddelek „Jadranske banke“.

Zmerne cene.

Točna postrežba.

Dober cen premog vseh vrst

prodaja

Fran Uher, špediter

Ljubljana, Šelenburgova ulica 4.

Koks.

Telefon 266.

Briketi.

Novoletna inventurna prodaja.

Ker je preostalo še mnogo blaga
se bode radi generalne inventure
razprodajalo po najnižjih cenah. Ka-
kor na primer zimske suknje prej
K 40 — K 50, sedaj K 20 — K 24.
Moderni raglani in obleke, prej po
K 30 — K 60, sedaj K 15 — K 25.

Istotako se prodaja damska kon-
fekcija pod polovično ceno.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6.
Telephon 132.

Slovenci!

Kupujte in
zahtevajte
povsod edino-le

Ciril-Metodo ve

Priznana
najboljše!

Dobijo se povsod!

vžigalice!!

Glavna zaloga pri IVAN PERDAN-u v Ljubljani.

Vedno

= najnovejše

klobuke, cilindre, če-
pice, kravate, srajce,
ovratnike, žepne robce,
rokavice, nogavice,
normalno trikot perilo
prof. Jäger in dr., dež-
nike, galoše, palice itd.

Specialna, modna in športna
trgovina za gospode in dečke

J. Kette

Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3

Naznanilo.

Radi obilega poslovanja prve dni po novem
letu ne bodo se

od 2.—10. januarja 1914

odpirali domači hranilniki in iz njih seštevāl denar,
vendar se bodo izplačevale uloge na knjižice, ki
so v zvezi z domačimi hranilniki.

Ravnateljstvo

Mestne hranilnice ljubljanske.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraz-
novrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji,
ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrti z
manjšimi plačili.

Rezervni fond K 58.461.432.56. — Izplačane

ednokratne in kapitalije K 123.257.665.77.

„SLAVIA“

po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše

države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Vsa pojasnila daje

čigar pisarne so v lastni

upravi.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Gospodski ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim ško-
dam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in naj-
kulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini
pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.